استفاده ای مهم از تاریخ نگارش کتب الحجة للقرائات

استاد: همانطور که ملاحظه میکنید هیچکدام از کتابهای حجه القرائات بهمعنای تصحیح القرائات ای ترجیح بهمعنای در قرائت دیگر نیست. من قبلاً هم عرض کردم که این ناشی از بستر عراق بود. ابن مسعود هم پایهگذار آن است. نمیدانم پیدا کردید ای نه، در بین علماء مشارقه و قراء آنها که اندلسیین و غرب آفریقا است، یک کتاب پیدا کنید در مورد الحجه فی القرائات. البته من یکی پیدا کردم ولی او جامع بوده و مسافرت میکرده؛ یک کتاب پیدا کنید که راجع به ترجیح القرائات نوشته شده باشد؛ الحجه فی القرائات؛ همه آنها برای منطقه عراق است. برای بغداد است. تمام این کتابهای الحجه فی القرائات برای بستر بغداد و بستر رشد نشر قرائت بصری و کوفی است. آن هایی که اهل قرائت نافع –قرائت اهل المدینه؛ قرائت اهل الحرمین- بودند، در فضای آنها اصلاً بحث ترجیح القرائه مطرح نبود. همان حرفی که نافع زد که ما داریم کلام خدا را برای شما نقل میکنیم. شما میگویید این بهتر است و آن بدتر است؟ چه کار دارید؟! من قبلا حرفهای او را عرض کردم. این خیلی جالب است. ولی مکرر آمده و من هم گذاشتم، ترجیحاتی که میدهند به نحوی نیست که دیگری را رد کنند.

این مجمع البیان است؛ از اول تا آخر را ببینید. مقدمه چاپ آل البیت را خواندیم و توضیح دادم. گفته بودند سبک مرحوم طبرسی این است که وجوه القرائات را میگوید اما ترجیح نمیدهد. ترجیحی که کار را تمام کند. لذا گفتم وجوه القرائات درست است، نه ترجیح. گفتم علامت ضرب در میزنند. چقدر اینها لطیف است. فخر رازی گفت ترجیح، شما یک کتاب با عنوان ترجیح پیدا کنید. کتابهایی که از ابو علی فارسی و ابن خالویه هست، چیست؟ الحجه للقرائات. نه الترجیح. یعنی هفت قرائت است که دلیل این قرائات را میگوید. الحجه للقرائات خیلی فرق دارد با تخطئه القرائات با الترجیح فی القرائات. کتابها به این صورت بوده. سبکشان به این صورت بوده. عبارات مرحوم سید رضی، سید مرتضی را ببینید. الحمد لله در فدکیه هم گذاشته شده است. مرحوم سید رضی بوضوح میگویند که این قرائات همه در کنار هم هستند و ترجیح معنا ندارد، جز حجه. محجوج است به این، یعنی برای آن دلیل میآوریم که دلیل این قرائت این است.

شاگرد: حجتی که برای قرائات میآوردند تنها مسائل زبانی نبوده؟ مثلاً نافع می گفته دو راوی داشته باشد، یا آن چه که حفص از عبدالله بن عمر انتخاب کرده بود... .

استاد: اینها بحثهایی است که من مواد خامش را جمع کردهام، خود بحث هایش همه باید مطرح شود. یعنی آن چیزهایی که برای بحث، حالت به چالش کشیدن دارد، همه باید شمارهگذاری شود و بحث شود. فعلاً این عبارتی که ایشان راجع به نحو فرمودند این بود.

بازبینی #2
ایجاد شده 25 آوریل 2024 10:24:10 توسط ... .
به روزرسانی شده 1 ژوئن 2024 14:01:21 توسط ... .